

NEKLIDNÁ ZÓNA JANA BARTÁČKA

Nepravda osvobozuje

Tak jsem se ráno probudil samý klíště,“ prohodím do prázdná ozdobeného pěti postavami.

V námořnickém klubu u nás v ulici.

„Cože?“ vyvalí oči jeden z mužů nasoukaných do pruhovaných triček. Přešlapuje na staré prkenné palubce, na níž se to všecko hezky houpe, mísí a sklenky, slova i mužná ramena do sebe narážejí jako na kulábru.

Z jeho klátivého příklonu, jehož brzdná dráha se jen tak tak zastaví na deset centimetrů od mého čela, je zřejmé, že mě vyzývá, abych se rozpovídal.

„No, zdálo se mi, že jsem vyrazil na houby a zapomněl jsem se postříkat repelentem.“

„Aha, takže kdybys ve snu hasil požár, měl bys peřiny od sazí?“ zapojí se do debaty druhá z postav, opírající se o barový stěžeň s utopenci.

„Jo, přesně, kámo, hodně věci prožívám a takhle to občas dopadne. Není to žádná sranda,“ pronesu vážným hlasem a letmo po stěnách a koutech zkontroluji všechny ty lodě, sítě, uzly, kotvy, kormidla a mořské příšery, kocábky na rozbouřených vlnách, deroucí se z pláten „malířů“...

A pokračuji: „Moje přítelkyně to má podobně. Jednou jsem ji ráno v posteli nemohl najít. Říkám si, to není možný, večer tady ještě byla...“

„Ve snu jste se pohádali?“ dychtivě mi skočí do vyprávění třetí námořník.

„Ne, zdálo se jí, že se ve snu, tedy, aby bylo jasno, v tom snu ve snu, že se propadla do úložného prostoru mé po-

stele. Zmizela tedy dvakrát – v tom snu a pak, když jsme měli vstávat.“

„Jestli to dobře chápu,“ zpřehledňuje situaci třetí muž, „v obou případech měla být v úložném prostoru.“

„Jo, taky že tam byla. Nic se jí naštěstí nestalo, spadla hezky do měkkýho – smála se na mě z ručníků, utěrek, peřin a polštářů.“

„Ale dvakrát, chápu-li správně celý děj,“ zasmál se ten čtvrtý.

„No, možná i třikrát... Pakliže byl v tom snu ve snu schovanej ještě jeden, hlubší. Prostě jako v ruský matřošce. Čím víc příležitostí najít svoji holku dostanu, tím líp. Štěstí se mi pěkně namnoží,“ změřím pohledem pětihlavé osazenstvo.

„Jo jo, alternativní světy. Těch není nikdy dost,“ ozval se konečně poslední muž, na oceánského vlka podle mě příliš intelektuální.

Dal jsem mu za nepravdu, neboť právě ta nás umí krásně osvobodit. Dnešní pruhovaná pětka neměla chybu. Raději mám sice pět hvězdiček, ať už na etiketě koňaku, štítu hotelu, v němž se ubytovávám, nebo klidně i od recenzentů prakticky čehokoli, ale na místní „námořníky“ jsem si už jaksí zvykl.

Zadívám se na vysloužilou špuntovačku na lahve, zastrčenou u dveří.

„Hmm, pěkná špuntovačka... asi na malý špunty, ne? Ta by mohla zvednout v Česku porodnost, co myslíte?“ plácnu do prázdná ozdobeného pěti postavami. ●

JAZZOVÁ DÍLNA ZUZANY VÁLKOVÉ

Femme fatale od světlíku

Jarní slunce se mi na bílá kolena sesouvá jako pytel s horkým pískem. Městským kanálem Naviglio Grande neteče skoro žádná voda; jeho dno je bahnitě a rozpuštěné. Nejvyšší dvaceti centimetry kalné tekutiny, která spojuje severoitalskou řeku Ticino s milánským přístavem Darsena, kde zrovna sedím, se tu a tam prožene čudla.

Bílá kolena. Husté vlasy kolemjdoucích Italek. Slunce. Tři vjemy a je tu zas – Monika. Měla nejkrásnější bílé nohy, jaké jsem kdy viděla, a vlasy husté tak, že nešly rozčesat. Nežije už 14 let, přesto přicházejí období, kdy na ni myslím denně.

Monika byla první femme fatale, kterou jsem kdy potkala a podle níž jsem si udělala představu o osobnosti, kvůli níž se ošívají muži, ale osudově působí i na ženy.

Když mi bylo deset, u téhle máminy kamarádky z vysoké školy jsme brávaly víkendový azyl. Já kolem ní chodila se sklopenýma očima a zašívala se v pokoji s knihovnou; věděla jsem, že kdyby se mě na něco zeptala, nedokážu jí dost zajímavě odpovědět. Co fascinujícího říci ženě, která vlastní knihu o dějinách sexu? A vůbec, ale vůbec ji neschovává před dětmi?

Čas od času jsem ji přes okno do světlíku špehovala, jak kouří a opaluje si své překrásné nohy, ty, které jí kolem čtyřicátého roku věku přestaly sloužit. Přátelě ji pak čím

ČOČKA TOMÁŠE TESAŘE

dál častěji nosili v náručí. Monika by dozajista nejradši chodila po svých, ale mně, blběmu děcku, se zdálo, že náruč je pro ni jediný vhodný způsob přepravy.

„Já tě, teto, taky poponesu, chceš?“ zeptala jsem se jí, když mi bylo osmnáct, a opravdu jsem si přála, aby mi to dovolila. Jak její nemoc postupovala, zástupy hostí řídly. Její občasně záchvaty smíchu se však neměnily. Když to na ni přišlo, hýkala stejně jako Italka, která jde zrovna kolem, nastavuje bradu slunci a dostává pravý hák.

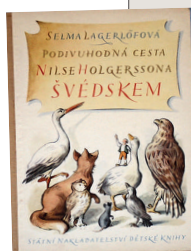
„Jestli o mně píšeš něco dojemného, tak si mě nepřej, Zuzano,“ slyším Moniku hřímat ve své hlavě.

„A můžu napsat, jak jsi mě naučila, kdy může sprostě nadávat i dáma?“ ptám se jí. Monika mlčí. Takže můžu: to bylo jednou, když jsem ji jako malá špízovala přes světlík. Monika se uklidňovala po návštěvě známého, který jí nevybíravě vysvětloval, jak má zacházet se svým zdravím a co si počít s majetkem, který po ní zůstane.

„Polib si prdel, estébáku starý,“ řekla Monika, když se za ním zavřely dveře, a protáhla si nohy. Protáhnou si nohy. Kdepak, annus mirabilis, zázračný rok, během něž člověk změní chod dějin, to je pěkná věc. Ale dát tak druhému důvod, aby si od nás nechal vynadat i 14 let po smrti, to by taky nebylo marné. ●

Jeden, nebo dva

Nějak to na mě poslední dobou „vyskakuje“ ze všech stran. Z jedné zastánci singles, z druhé bojovníci za tradiční manželství a rodinu, z třetí podporovatelé volného párování (tedy kdokoliv s kýmkoliv) a ze zálohy fanoušci všech těch variant, přičemž „ta správná“ je podle toho, jakou mají zrovna náladu, zda a jak moc je jejich šéf/ka či partner/ka vytočili, v jaké společnosti se zrovna nacházejí, případně kdy a v jakém stavu se připojili na sociální síť, kde se to téma zrovna řeší. Nechci moralizovat. Ale nezdá se vám, že je to jedno? ●

Známy psychiatr Cyril Höschl miluje hudbu, zvláště tu od Antonína Dvořáka. A o ní i o něm si také čte.

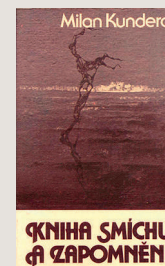
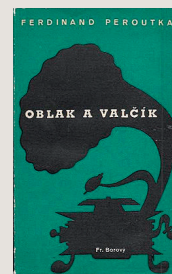

Které knihy teď máte na nočním stolku?

Na nočním stolku nemám nikdy žádnou knihu, protože v posteli nečtu. Nicméně teď mám rozečtené **Paměti Antonína Dvořáka III.**, skladatelova vnuka, nazvané Vyznání v F dur. Je to neuvěřitelně autentický dotyk nedávné současnosti s minulostí, kterou jsme znali jen z dějin hudby. A najednou je živá, jsoucí, jako Dvořákova muzika.

Máte nějakého zvláště oblíbeného spisovatele?

Oblíbenců mám víc, v každé životní etapě jiného. V dětství to byli **Jules Verne**, Jack London, Karel May a **James Fenimore Cooper**. V mládí Guy de Maupassant, později Ludvík Vaculík, disidenti a exulanti **Ivan Klíma**, Josef Škvorecký, Václav Havel a hodně autorů z edice Petlice či **Stefan Zweig**. Nyní si snad nejvíc celoživotně cením Milana Kunderu. Proč? To najdete na www.hoschl.cz. Ovšem tímto křivím všem, na které se nedostalo, jako **Victoru Hugovi**, Honorému de Balzacovi, Karlu Čapkovi, **Ferdinandu Peroutkovi** a mnoha dalším.

Která kniha vás v dětství zvláště ovlivnila?

Podivuhodná cesta **Nilse Holgerssona Švédskem** od Selmy Lagerlöfové, od níž jsem pak ještě četl Císaře z Portugálie a trilogii **Löwensköldův prsten**. Autorka přispěla k mé lásce ke Švédsku, jeho jezerům a hvozduům, v jejichž srdci leží také spisovatelčino rodiště, Mårbaka, kterou jsem pak také navštívil. V dětství jsem se však zvláště viděl v Old Shatterhandovi a Jeanu Valjeanovi z Bídníků.

Kterou knihu si v tomhle životě ještě určitě musíte přečíst?

Každou, kterou dostanu od přátel, před kterými bych se styděl, že jsem ji nepřečetl.

Se kterou autorkou byste rád zašel na skleničku vína?

S **Agathou Christie**. Zeptal bych se jí, jakým způsobem na základní obecný vzorec zápletky nabaluje kolorit každé detektivky.

A se kterým autorem byste se nebál strávit desetihodinový let anebo si troufl ztroskotat na pustém ostrově?

S **Ivanem Klímou**, protože jsme tak trochu příbuzní, takže bychom si povídali o vnučatech a o tom, jak se asi bez nás mají. ●

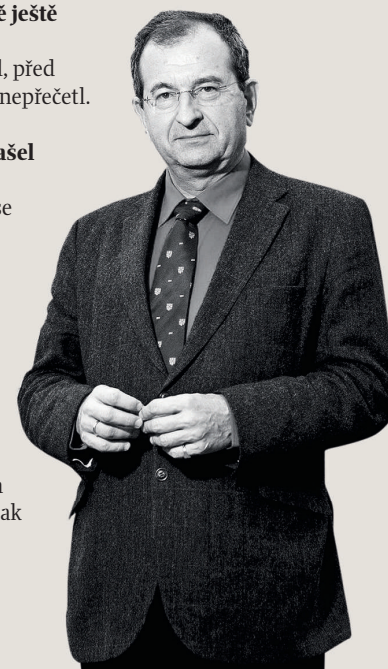

Foto: Dan Materna / MAFRA / Profimedia
Připravila: Irena Jirkó